

Nro. 12.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Augustus 11-ik napján 1812-dik
esztendőben.

Magyar Ország.

Soprony Vármegyéből, Julius 27-dik napján. Ezen nemés Megyének néhány helységekben mérgesen uralkodott a' múlt hólnapokban a' himlő, mivel sok ártatlan gyermekeket küldött a' más világra. — Nagy Czenk mező városban tapasztalván azt az anyák, hogy mingyárt a' himlő béérkezésének kezdetében, a' helységben három himlős gyermek között kettő is elhalna, tsak hamar elfogadták a' Nagy Méltóságú Gróf Sechényi Földes uraságjoknak tanátsát, hogy tudniillik óltatnák - bé a' mentő himlővel magzatjaikat. Dicskedni lehet ezen anyáknak okosságával a' két Magyar hazában, mivel csoportosan hordták gyermekeiket a' helyben levő Chirurgus Smetara

úrhoz a' béóltás végett. Ugyan ez az Úr a' Gróf Sechényi Lajosné Eő Nagyságának buzgó rendeléséből Horpácson hasonló előmenetellel folytatja ez idén is mint a' múlt esztendőben a' mentő himlőnek béóltását.

Reményleni lehet, hogy valamin ezen anyák, úgy azok is, kik ezeknek bizonyítása után meggyőződnek már arról, hogy ha össze fektetődik is a' mentő himlővel béoltott gyermek a' más féle himlőző gyermekkel, még sem ragad reája a' gonosz himlő, jövendőben soha egy magzatjokat sem hagyják a' nélkül, hogy bé ne oltatnák, sőt lelki esméret ellen való véteknek tartanák, ha ezen áldott és megbetsúlhetetlen talál-mánnyal gyermekeiknek életben való megtartások végett nem élnének.

Hadi Történetek.

Folytatása a' Fr. nagy ármádától érkezett hívatat szerént való tudósításoknak.

Hetedik tudósítás, köll Wilnában Julius 16-dikán: —,

„Ő Cs. Felsége egy sántzokkal és battériákkal körülvéttetett lógert állittat-fel a' *Wilia* vízének jobb partyán, 's azon a' hegyen, a' hol a' Jagellók' régi kastélya volt, fellegvárt épített — A' *Wilián* két álló hidat építenek; három hajós hidak már készen vannak rajta. Jul. 8 dikán azon a' helyen, a' hol ez a' sántzos lóger készül, a' Marschal *Mortier* és *Levevre* vezérlések alatt lévő testőrző seregeknek mustrájokat tartotta a' Császár. Magn kimutatások által közönséges bámúlást gerjesztettek a' seregek. — Marschal *Magdonald*, Samogitzának *Rosienie* nevű fő városából a' maga fő, hadi szállásáról Báró

Ricardot Lengyel Országának ezen leg szebb és termékenyebb tartományában Jul. 4-dikén *Poniewitz*hez előre küldötte, midőn ugyan akkor *Pruszus* Generális *Kleist* *Szawle* felé, *Joanneret* pedig *Telsew* felé küldettettek. Gen. *Kleist*, mint-hogy az ellenség *Szawlét* nagy sietséggel elhagyta 's ott lévő magazinumait felégette vala, tsak egy Orosz Huszárt foghatott-el. Gen. *Ricard* ellemben olyan szerentsés volt, hogy 6-dikban jó reggel *Poniewitz*be érkezvén, az ott lévő 30 ezer mázsa lisztből álló magazinumokat megmentette; 160 embereket 's ezek között 4 tisztet elfogott. Ez az expeditzió a' Pruszsiai ügy nevezett *halál fejű* Huszároknak, kik közzül egy tsoportra ez a' munka volt bízattatva, nagy dicsőségekre szolgált. A' Hadnagyot: ezen tsoport komendánsát, két altiszteket, és egy Brigadirost, a' Betsületlégió tzímerivel ajándékozta-meg a' Császár. —

„A' *Samogitzai* lakosok megkülömböztetett hazafiúságot mutatnak; egygyel több okok is van arra, mint más Lengyel lakosoknak, azért, hogy ők szabadok voltak, a' földjök is gazdag, és ezelőtt még gazdagabb volt: hanem Lengyel országának elbukásával az ő állapotjok is megváltozott. Minekutánna *Katalin* a' leg szebb jószágokat a' *Szubowoknak* ajándékozta, a' parasztok szabad emberekből, a' mik addig voltak, rabszolgákká lettek. Azon oldalfélt való út áltai, mellyet az ármáda *Willna* felé tett, ez a' szép tartomány megkerültetvén, nem sok kárt vallott, melyre nézve nagy hasznára fog lenni az ármádának. Azon 2000 lovaknak kipótoltatásokra, mellyek az ármádánál elvesztek, más

két ezrek vannak útban. Feles magazinumok megtartattak. Az által, hogy az ármáda *Kownótól* *Willnához* és innét *Dünaburg* és *Minsk* felé vette útját, az ellenség mindenütt elhagyni kénytelenített a' *Niemen* partját, a' melly vízen már most nagy számmal érkeznek *Kownóhoz* a' szállítványok. Ezen szempillantásban 150,000 mázsa lisztünk, 2 millio portzió kétszersültünk, 6000 mázsa riskásánk, sok pálinkánk, 600,000 mérő zabunk, van helyben; a' szállítványok egymásra érkeznek; a' *Niement* tsajkák borították el. —

„Az ármáda Jun. 24-dikén jött által a' *Niemenen*, 28-dikban *Willnába* érkezett a' Császár. Az első Napnyúgati Orosz ármáda a' *Sándor* Császár vezérlése alatt 9 gyalog és 4 lovas osztályokból áll. Státzióról státzióra kergettetvén, most *Drissa* előtt (a' *Dzisa* és *Düna* között) áll sántzal körül vétetett lógerben, a' hol a' *Nápolyi Király*, a' *Marschal Ney* és *Oudinot* ármádáik, az első ármádának néhány osztályai, és a' *Gróf Nansouti* 's *Montbrun* lovas ármádáik által állotta-el az ő mozdulásainak útját. A' *Hertzeg Pagratzion* alatt lévő ármáda még Jul. első napján *Kobrynben* állott. Két, t. i. a' 9-dik és 15-dik osztályok a' *Gen. Termasow* vezérlése alatt még alább állottak (*Gallitzia* mellett). Annak első hallására, hogy a' *Fr.* seregek a' *Niemenen* által jöttek, magát ő a' *Platow* Kozákjaival öszszetsatólta, 's *Willna* felé indúlt. Midőn *Ivie* mellé érkezett, tudtára esett, hogy az út bé van zárva *Willna* felé. Által látta, hogy bolond bátorság lenne 's néki veszure fogna szolgálni, ha az eleibe adatott parantsolatot telye

sitené, minthogy Gróf *Grouchy*, Báró *Pajol*, és Marschal *Davoust* már ide is megérkezett. Most már jobbra fordulván *Sluck* felé folytatta útját, és nem tehet egyebet, hanem hogy a' *Dnieperen* által menjen. Ez szerént 100 mériföldnyi távolság által vágattattak el egymástól a' két Orosz ármádák. Az *Eckmühli* Hertzeg (*Davoust*) *Borisow* nevű erősséget a' *Berescyna* mellett elfoglalta, a' hol 600 mázsa puskaport, 16 ágyút 's betegházakat talált. Itt sok magazinumok égtek el, hanem egy részek ezeknek is megtartatott. Ezen hátrállások közben érték-bé (mint a' közelébbi M. Kurirban egy nem hivatalos tudósítás szerént említettett) *Mir* mellett *Nieswicz*től nem messze, a' Lengyel lovasok a' Kozákok' hátúlsó tsapatját, mellyel keményen megverekedtek; kevesebb számok mellett is a' Lengyelek győzedelmeskedtek. Kozák Generális *Gregoriew* elesett; 1500 Kozákok ölettetek vagy sebesedtek meg. A' mi vesztesünk leg feljebb 500 emberből állott. A' Lengyel könnyű lovasság legnagyobb megrettenthetetlenséggel verekedett; számának kissebbségét bátorsága által pótolta ki. *Mir*be még azon napon bémentünk. A' *Westphaliai* Király' fő hadi szállása Jul. 13-dikán *Nieswiczben* volt."

A' mi ezen hivatal szerént való tudósításokban elő forduló két nevezetesebb történeteket, t. i. a' *Poniewietzi* magazinumoknak az égéstől való megmentettetések, 's a' *Mir* városa környékén való verekedést illeti, ezeket így írják le bővebben a' magános tudósítások. Az elsőről e'képpen ír a' Párisi *Monitör* szerént egy Prusz-

szus tisztt, a' ki maga is jelen volt ezen expeditzióban, az Obersteréhez: —,

„Oberster Úr! Hadnagy *Raven* és én az úr' rendelése szerént, a' mezőről, a' hol háltuuk megindulván, az útról, mint parantsólva volt jobbra és balra tértünk. Útunkban a' szerentse egy ifiú Orosz Assessort hozott előnkbe, a' ki erántunk jó indulattal lévén, a' magazinumoknak állapotjuk felől leg derekabb tudósítást tett. Értésünkre adta, hogy a' város' közepén egy nagy kortsmaházban 40 Kozákok vannak szálvá; hogy a' magazinumokat tsak valami vén katonák őrzik fegyver nélkül, és hogy a' gyújtó szerzőszámok azok mellett úgy vannak helyhezitelve, hogy ha a' Frantzia seregek közelíteni találnak, azonnal meg gyújtathassanak. *Nomidwor* nevű falú mellé érkezvén 's itt egy erdőbe elbúván, egy parasztot felköltöttünk, kitől azt a' tudósítást vettük, hogy ott tsak öt Kozákok vannak, a' kik *Poniewietz*ből küldettettek oda szélső vígyázatra. Mi ezeket a' kastélyban egy lövés nélkül meg lepvén, hátra küldöttünk, 's magunk *Poniewietz* felé tovább mentünk, a' hova megérkezvén lovainkat egy kevéssé megnyugtattuk. Hadnagy *Raven*, kinek meg volt parantsolva, hogy néhány emacereknek elfoghatása után ne járjon, hanem inkább azon iparkodjék, hogy a' magazinumoknak meggyújtatásokat megakadályoztathassa, a' vezérlése alatt lévő sereget apró tsapatokra osztotta, olly rendeléssel, hogy azonnal a' magazinumoknak essenek minden felől, a' strázsákat vagdalják -le, és arra vígyázzanak, hogy a' magazinumok meg ne gyújtassanak. Réám azt bírta a' Hadnagy Úr, hogy 20 Huszárokkal a'

kortsmaházban lévő Kozákokra üssek. A' város-
hoz jutván, oda sebességgel bévágattunk, a' hol
mindenek első álomban voltak, tsak az Orosz
Biztos volt ébren némelly jádzó társaival a' *Pha-*
raó asztala mellett. Én ezzel semmit nem gon-
dolván a' kortsma eleibe vágattam, a' kapuk
és ajtók eleibe vigyázókat állítottam; a' Kozá-
kok lovaink' lár mája miatt felébredvén pistolyok-
ra kaptak, tüzelni kezdetek, mi is tüzeltünk
reájok; a' Kozákoknak egy része, gyalog és ló
háton, hátul az istálóból kiszökni iparkodott,
mellyre nézve én Huszárjaink között néhányat
a' lóról leszállítottam, kiktől a' Kozákok, a'
kik elfutni iparkodtak, többire mind sebet kap-
tak. A' tisztjek is lövést kapott a' tzombján,
melly miatt mint hallottam, két óra múlva meg
halt. Ezen alkalmatossággal a' mi Hadnagyunk
Raven Úr is megsebesedett. A' tzombján és ha-
sán három lántsa döfést kapott. Tizennyoltz
Kozákok egy szoba szegletébe álván, 's onnét
lántsáik által minden felé döfdösvén, kétségbe
esett vakmerőséggel védelmezték magokat a' se-
tétben. Kiáltottam, hogy hozzanak gyertyát; a'
parasztok akartak is hozni, hanem a' Kozákok
a' lántsájokkal őket elkergették. Én pisztolyok-
ból tüzeltettem a' Kozákokra, 's kardal vagdal-
tattam feléjük, hanem ők az alatt a' pintzébe le-
menő gráditsra vonták - el magokat, mellyet én
nem láthatván, golyóbíssaink felettek mentek - el
's kardjaink tsak a' fejek felett vagdalkoztak, 's
tsak lántsáikat érték, mellyek egészszen is ösz-
sze voltak lyuggatva és vagdaltatva. Ez a' ve-
rekedés egész vírattig e'képpen folyt: ekkor kez-
dettük szemlélni, a' mi történt. Most már *Wer-*

ner nevű altisztünk egy Orosz puskát kapván fel, a' gráditson lement az Kozákok' bűvő lyukába az ő megtámadtatásokra; őtet követték kardal altiszt *Pomerelt* és Brigadéros *Grabonszky*. Egy köz emberünk, kinek kezéből a' kardot a' lántsával kiütötték volt, egy Kozáknak a' lántsáját két kézzel megragadta, így kiáltván, *tsapjátok el a' kezét!* Ezt halván megrettentek a' Kozákok, 's lántsáikat minnyájan elhányván, *pardont* kértek. Kettő elesett, néhányak sebet kaptak, a' többeket elfogtuk. Az öreg katonák, kik a' magazinumokat őrzötték, fegyver nélkül vóltak ugyan, hanem néhányak még is puskát kapván kezekbe, tüzelni kezdetek réánk; de én nem akartam hasonlóval fizetni nékik; nem adattam tüzet reájok; valami 120-szan vóltak, kik minnyájan elfogattattak. —,

„Ez, Oberst Úr, valóságos leírása egy magában ugyan nem nagy történetnek, de a' melly azt bizonyítja, hogy a' mi regimentünkben még az a' vitézség és fenyíték uralkodik, melly a' hét esztendei hadakozás idejében uralkodott. Ajánlom feljebb említett embereinket (ezek kapták Napoleon Császártól a' czímer).“

A' másik *nem hivatalos tudósítás* egy Warschaueri levél, melynek ez a' foglalata: —,

„Nemzeti ármádánkról ezeket írhatjuk: Gen. *Rosnicky* Jul. 8-dikán *Novogrodekbe* érkezett, a' honnét néki *Niesvietzbe* kellett volna sietve menni. Egy *Ulánus* (lántsás) *Swadronunk* 9-dikben egy nagy Kozák tsoporra találván, azt *Mir* városába békergette. Igen néki tüzesezdvén, a' városon által egész a' tulsó külső városig kergette azt, a' hol igen sok Kozákság gyűlt össze. O.

Oberster *Sadzimiszky* azoközben egész regement-
 jével segítségére sietett az előre küldött Swad-
 ronnak; de alig érkezett - ki a' város' eleibe, 5
 Kozák Regementek azonnal reá támadtak, 's
 mennél hathatósabb ellentállást láttak magok
 előtt annál inkább szaporodván, Obersterünket
 úgy körül vették, hogy keresztül vágni kéntele-
 nítetett a' kozákságon, hogy magát 3 Ulánus
 Swadronokkal, mellyek az ő segítségére jöttek,
 össze tsatolhassa. Az ellenség sokkal többet vesz-
 tett, mint a' mi 29-dik Brigadánk, melly itt ve-
 rekedett, és rendjét az ellenség' nagy száma mi-
 att is el nem vesztette. Azután a' mi 28-dik
 Brigadánk is özsze tsatolta magát a' 29 dikkel,
 és a' Kozák seregekkel által ellenben töltötték
 el az éjjelt. Jul. 10-dikén az egész osztály elő-
 nyomult *Mir* városáig, a' hol magát délben egy
 kevésbé kinyúgodván, onnét *Nieswiecz* felé to-
 yább indúlt. Előlmennőink *Mirtől* egy órányi
 távolságra utólérték az ellenséget, és őtet a' *Siemi-*
mikowo és *Horodetz* közt lévő erdőig kergették.
 Egy Regementünk az erdőn is által ment, de
 igen nagy erővel lenni látván az Oroszokat, se-
 regünk' több része az erdőn innen maradt.
 A' foglyoktól, kiket 9-dikben kezire kerített volt
 az ellenség, seregünknek mennyisége felől tudó-
 sítatván, azt gondolta, hogy az erdők és mo-
 tsarak között egészszen semmivé fog tenni minket.
 Minden felől reánk ütött; hozzá leg közelébb
 álló Swadronainkra kártátsessőt szórt; a' *Siemi-*
howói térséget az ellenséges könnyű lovasság egy
 szempillantat alatt elborította, mellyhez képe-
 st a' mi előre küldött Regementünk az ellenség so-
 rán kéntelenítetett magát által vágni, hogy az

Osztályhoz vissza érkezhessék. Az alatt az Orosz Huszárok és Dragonyosok is megérkeztek; heves verekedés támadott. Két Regementjeink leg alább is reá tsaptak 40-szer az ellenségre. Hét regementjeink ditsősséggel fedték-bé magokat ezen tsatában. Az ellenség egyedül tsak a' maga nagy számába helyheztetvén bizodalját, nem verte eszébe, hogy minémű hasznát vehetné a' mi fekvésünknek; már 9 óra volt, mikor az ő hátulsó tsapatjai a' mi bal szárnyunkhoz jutván, azt már az utolsó szakaszig körül kerítették vala, sőt két Regementjeinknek nyílásaik közé már néhány ezer Kozákok bényomakodtak volt. Tsak ugyan még is vissza vonták magokat a' mi Uhlánus Osztályaink, szünetlenül verekedve, egész *Mir'* tályáig, a' hol egy Brigáda segítségére megérkezvén, ennek két Svadronai azonnal előre siettek, a' mellyek, és néhány ágyúink' tüze, az ellenséget azonnal megálították, és a' szomszéd erdőig kergették. Osztályaink egész vírattig a' tsata piatzon maradtak, a' hol az ellenség sem háborgatta őket. Ez a' hat óráig tartó tsata leg vakmerőbb és leg hevesebb volt mind azok között, a' millyenek tsak történhetnek. Az Orosz Dragonyosok és Huszárok rendkívül sokat vesztek. Generális *Pahlen*, 's Oberstlieutenant *Adrianow* és *Jalowaysi* elestek. (Ezen nevekre nézve különböznek a' hivatalos és nem hivatalos tudósítások egymástól: de ezt a' M. Kurir sem igazíthatja-meg). A' tsata piatzot tsupa *Kozák*, *Kálmuk*, *Baskir*, és *Tatár* holttestek fedték-bé. Mi itt egy Stábtisztet is el nem veszítettük; 's fegyverünk' ditsősségét is megtartottuk. Sok ellenséges tiszti czímereket nyer-

tünk; igen tsudállatos öltözetek és fegyverek kerültek kezünkre, mellyek az Ásiai vad Tatar tsordáktól valók, a' kik az ellenség katonái között leg kegyetlenebek. Egy szóval a' mi 3000 lovasaink, 8000 Kozákok, 3000 reguláris katonák, két gyalog Vadász Regimentek, és 30 ágyúk ellen állották-ki a' verekedést. Jul. 14-dikén egy lovas Regimentünk a' futó Kozákságnak egy nagy rajját széllyel vervén, 's abban sok kárt tévén, a' nagy bátorság és tüzesség által igen messze ragadtatott, 's a' Nieswietzből *Schluk* felé menő úton egész *Romanowig* előnyomult, a' hol az egész ellenséges ármáda feküdt. Néhány Kozák és egyéb Regimentek a' lógerből kijöven, Regeméntünket körülvették, de ez vitéz módon keresztül vágott rajtok, sokakat megölt közzük, ámbár maga sem keveset vesztett. Májor *Moutresor* megsebesedvén más néhány tisztekkal együtt fogságra esett. A' Regiment' holtakból, sebesekből, és elfogattakból álló egész vesztese, 240 emberekre telt. Tegnap 200 Orosz foglyok érkeztek - meg ide *Warschauba*. A' Papi előljárók' rendeléséből az itt lévő templomokban 40 napi imátságok tartatnak itt, a' Napoleon, az ő Szövetségese, és a' mi fegyvereink' boldogulásáért."

A' Frantzia nagy ármáda 10 kissebb ármádából áll, e' szerént: a' bal szárnyát a' 10-dik ármáda nevezete alatt a' Marschal *Magdonald* vezérlése alatt lévő seregek; a' derekát az első (a' M. *Devoust* vezérlése alatt lévő), a' harmadik (a' M. *Ney* alatt lévő), 's az 5-dik és 6-dik (az Olasz Vice Király alatt lévő) ármádák; a' jobb szárnyát pedig az 5-dik, 7-dik, és 8-dik

(a' Westpháliai Király alatt lévő) ármádák formálják. (Ez a' job szárny nyomta Niesvitz' táján az Oroszokat). A' 9 dik ármádiával M. *Viktor* az *Albis* és *Odera* vizek között áll. Az egész lovasságot a' Nápolyi Király vezérli. A' Bavarusokat Gen. *Wrede*, a' Württembergieket az ő örökös Princzek, a' Szakszonaiakat pedig Gen. *Funk* vezérlik.

Egy *Königsbergből* Jul. 27-dikén költ levélnek ez a' foglalata: — A' szövetséges ármádák szüntelenül nyomúlnak előre; az Oroszok' plánuma naponként megmagyarázhatatlanabbnak lenni látszik; meg nem lehet magyarázni, hogy ilyen termékeny tartományokat, mellyeknek lakosaik más nemzethez szítanak, valamelly plánum szerint hagyhatták-el. — De tegyük fel, hogy plánum szerint történt is a' dolog; hogy eshetett még is, hogy ilyen hosszas készülés után illy hebehurgya módon tették hátrálásaikat, és hogy a' Frantzia Császár mozdulásainak sebességét meg nem fontólták. Úgy látszik, hogy a' Frantzia ármádának fő ereje a' *Düna* és *Dnieper* eredeteik közzé akar bényomúlni; így akarja a' *Düna* jobb partján lévő sántzokat megkerülni, míg az alatt az ármáda' más tsoportjai előlről, t. i. a' víz' bal partja felől fogják ezen sántzokat fenyegetni.

* * *

A' Frantzia, Anglus, és Orosz Akták'
folytatása.

VIII. dik Akta. Az Orosz Minister Gróf Romanzow válaszsza a' Frantzia Ministertől April 25-dikén hozzája intéztetett jelentésre. Költ Wilnában, Máj. 12-kén, 1812. —

„Uram Hertzeg! Gróf *Narbonne* úr által adta nékem a' tudósításokat, mellyeket Exc.ád reá bízott. Én ezeket azonnal Császárom eleibe terjesztettem. Ő F.ige a' maga systemája mellett, melly a' maga oltalmazásában határozódik, mind végig állandó sőt annál mértékletesebb lévén, mennél nyilvánosabbban szemlélheti fegyvere erejének arra való alkalmas voltát, hogy a' birodalma java és koronája' méltósága ellen tétődő igazságtalan probatételeket vissza verheti, tsak abban határozza - meg a' maga kívánságát, hogy a' Hertzeg Úr a' maga udvara fundamentomos kívánságait nyilatkoztassa - ki. Ő Fel-ségének leg inkább szívében fekvén az, hogy mindent elkerülhessen, a' mi a' két udvarok között gyűlölséget és kedvetlenséget gerjeszthetne, nékem megparantsólta, hogy azon panaszokat, mellyeket Exc.ád elő hord, még most ne czáfoljam - meg, 's erőssítéseit, mellyek nagy részint egészen elfatsart történeteken, vagy tsak üres vélekedéseken fundáltatnak, ne tagadjam. A' Báró *Serdobin* által H. *Kurakin*hoz küldetett nyilatkoztatások, egy részint minden panaszokra előre megfeleleltek; az én Császárom' Frantzia ország eránt való magaviseletének egyenességét, valósága szerént kinyilatkoztatták; a' mi készületeinknek valóságos okát megmagyarázták, melly még a' Napoleon Császár' reménségét is fellyúl haladni látszott, midőn nálunk a' fegyveres mozdulások, a' Frantzia ármádának fenyegetődző 's azon lineát is által hágott előnyomúlása mellett is, a' melly lineánál annak a' mi határunk' bátárságára nézve meg kellett volna alapodni, még most is azon állapotban vannak,

mellyben az utolsó Kurirnak elindulásakor voltak. Valósággal, nekünk sem Pruszsziába sem a Warschauer nagy Hertzegségbe által nem ment még egy emberünk is; 's részünkről a' békességnek megtartathatása eleibe még eddig semmi akadály nem tétetett. Ellenben a' mi útasításaink, mellyeket legújabbán H. Kurakinhez küldöttünk, minden eszközökkel nyújtanak a' megbékélésre, 's azon alkudozásoknak elkezdettetésekre, mellyeket az úr udvara kíván. Mi örömmel értettük, hogy miképpen fogadta Napoleon Császár a' mi javallásainkat. Az a' hivatal szerént való válasz, mellyet Exc.ád azokra fog adni, fogja, a' békességet vagy hadakozást illető nagy kérdést meghatározni. Ez a' mérséklettséggel készült válasz, mellyet én most küldök Exc.ádhoz, bizonyos kezessegül szolgálhat Exc.ádnak az éránt, hogy mi minden alkalmatosságon kapni fogunk, a' melly a' békességnek előmozdítására magát előadja. Ő Felsége igen kedves ki nézést talált azon ajánlásokban, mellyeket ő Frantzia Cs. F.ge az Angliai országlószéknek tett, 's azon figyelmetességért, hogy Napoleon Császár ezek felől ő Felségét tudósította, igen háládatos lévén ő F.ge, azon áldozatokat, mellyeket ez a' Fejedelem a' békességnek helyreállítathatásáért tenni kíván, mindenkor méltó tekintetben fogja tartani; az ő F.ge szemei előtt nints semmi olyan áldozat, melly igen nagy lenne, mihelyest az által ezt a' szép *resultátumot* elérhet érne. Szerentsém van lenni, s. a. t. —,

„Gróf Romanzow.

IX-dik Akta. Az Angliai Status Titoknok Lord Kastlereagh' válaszsza, a' Frantzia Minis-

tertől Április 17-dikén hozzá küldetett írásra. Kólt Londonban a' külső dolgokra ügyelő Cancellariában, Ápr. 28-dikén, 1812-ben. —

„Uram! Az Exc.ád Apr 17-dikén kólt írása megérkezett és a' Régens Princznek által adott. Ő Királyi Hertzegsége minekelőtte nékem hatalmat adna arra, hogy az Exc.ád írására tetendő nyilatkoztatásra kibotsátkozhassak, kén-telennek gondolja lenni magát, arra, hogy magának megmagyaráztassa azt, hogy miképpen érti Frantzia ország az Exc.ád' írásában ezen szavakat: *A' mostani Dynastia függetlennek lenni hirdettetik, és Spanyol Ország a' Kortések' nemzeti Constitutziója által kormányoztatik.* Ha, mint ő K. H ge fél, ezen javallás' értelme az, hogy a' Spanyol országai Királyi hatalom és annak a' Kortesektől formáltatott Országlószéke, a' Frantzia Uralkodónak testvérében és az intézete alatt formáltatott Kortésekben, nem pedig a' törvényes Fejedelemben *IV dik Ferdinandusban* 's örökösében, és a' Kortéseknek azon rendkívül való gyűlésekben, a' melly most az ő nevében és hatalmazása alatt ezen országban a' közönséges kormányozásnak hatalmával felruháztatva van, ismértessék meg: ezenn esetben parantsolatom van, nyilvánásgosan és meghatározott módon kinyilatkoztatni Exc.ádnak, hogy egyenességgel való maga lekötelezése meg nem engedik ő K. H.géuek azt, hogy olyan békességes ajánlásokat elfogadjon, mellyek ilyen fundamentomos feltételre vannak helyheztetve.

„Ellenben, ha a' feljebb előhozott kifejezések arra a' mostani Országlószékre találnak célzani, melly a' IV dik Ferdinandus nevében fenn áll, ezen esetben kész leszen ő K. H ge az Exc.ádtól által küldetett fundamentomos feltételekre magát körülállásosan kinyilatkoztatni, a' lévén leg elevenebb kívánsága, hogy szövetségeseivel egy társaságban, Európa' tsend égét előmozdíthassa, 's egy olly békességen, a' melly nem tsak Nagy Britanniának és Frantzia országának, hanem az ő szövetségeseiknek is betsületes lehet, munkálkodhassék. —

„Minekutánna én a' Régens Princz' gondol-
latját azon pont eránt, melly felett nekünk min-
deneknek előtte meg kell egymást értenünk hogy
további értekezésekbe bortsátkozhassunk, íy nyil-
vánságosan kijelentettem, magamat az előmbe
szabotott útasúthoz tartom szorosán, és elke-
rülöm a' süzségtelen megjegyzéseket, és az
Exc.ád irásában találtató oldalfélt való dolgokra
ellenkező szemrehányásokkal való feleletet. Sze-
rentsére a' Nagy Britannia' magaviseletének men-
tségére, a' külömbkülömb időkbéli levelezéseket,
és a' világ által ezek eránt már rég kimondatott
ítéletet, előhozhatom. A' mi a' háború folytatásra
szerentsétlenül felvétetett mostani módot, valamint
szintén azon ki. készítő és önkény szerént való
princzipiumokat illeti, mellyek felől azt erősíti
Exc.ád, hogy ezek okozták volna a' hadakozás'
gyarapodását, tagadnom kell, hogy Anglia eb-
ben részes legyen, 's réám bízotott, hogy tegyem
bizonyossá Ex.ádat a' felől, hogy a' mi ország-
lószerüknek ennek létét igazán siratja, mint a'
melly által az inségek süzségtelenül szaporít-
tatnak, és hogy a' mi leghathatósabb kívánsá-
gunk, akár hadi akár békességes állapotban le-
gyünk is Frantzia Országgal, abban határozódik,
hogy a' külömbkülömb népek között való álla-
pot, egyenes és a' régi időkbén szokásban volt
princzipiumokra helyhezitődjön vissza. —,

„Kastlereágh.

Utolsó Jegyzések.

Az Angliai országlószerük vissza vette a' Ka-
binéti Rendeléseket. A' Régens Hertzeg, az É-
szaki Európai környúlállásokra nézve 3 millió
font sterlinget (több mint 30 millió forintokat)
kíván a' Parlamentomtól. — Ámérika megnatá-
rozta Anglia ellen a' hadakozást.

Jul. 19-dikén heves tsata történt a' Pruszsu-
sok és Oroszok között *Riga* mellett a' Duna bal
partján, melly után az Oroszok a' víz jobb part-
jára által mentek, minekutánna *Rigának* a' bal
parton lévő külső városait, egészszen telegették.
(Erról a' jövö árkusban többet).

P. D.